

Gorzów Wlkp., dnia 14 listopada 2019 r.

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.9.2019.WSus

Pan

Janusz Kubicki

Prezydent Miasta Zielona Góra

ul. Podgórna 22

65-424 Zielona Góra

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm. i z 2019 r. poz. 1464) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w dniach 25.09.2019 r. i 08.10.2019 r. przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Miasta Zielona Góra ul. Podgórna 22, 65-424 Zielona Góra (miejsce przeprowadzenia kontroli: Wydział Świadczeń Rodzinnych ul. Długa 13, 65-401 Zielona Góra), w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych, terminowości przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń wychowawczych za okres od 1 lipca 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Wioletta Suska-Antkowiak* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 215-1/2019 z dnia 19 września 2019 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- *Joanna Kędzior* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 215-2/2019 z dnia 19 września 2019 r. - członek zespołu kontrolnego,
- *Paweł Mazurowski* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 215-3/2019 z dnia 19 września 2019 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 18 września 2019 r. (znak: PS-V.431.9.2019.WSus).

Jednostka kontrolowana realizowała zadania zlecone na podstawie:

- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.136.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń lub innych form przyznania świadczeń oraz podpisywania innych pism w wyniku prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń lub innych form przyznania świadczeń oraz podpisywania innych pism w wyniku prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.140.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń lub innych form przyznania świadczeń oraz podpisywania innych pism w wyniku prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.135.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń lub innych form przyznania świadczeń oraz podpisywania innych pism w wyniku prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-6.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-11.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-10.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-12.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-13.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-1.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;

- Upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.139-4.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika w Wydziale Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych;
- Zarządzenia Nr 10.2017.K Prezydenta Miasta Zielona Góra – Kierownika Urzędu z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie regulaminu wewnętrznego Wydziału Świadczeń Rodzinnych;
- Zarządzenia Nr 15.2018.K Prezydenta Miasta Zielona Góra – Kierownika Urzędu z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Zielona Góra i regulaminu wewnętrznego Wydziału Świadczeń Rodzinnych.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższego zadania w okresie objętym kontrolą sprawował Naczelnik Wydziału Świadczeń Rodzinnych w Departamencie Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, który posiadał upoważnienie Nr DO-OR-III.0052.136.2019 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 21.06.2019 r.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych, terminowość przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości - *oceniono pozytywnie z uchybieniami.*

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia wychowawcze, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia wychowawcze oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie wychowawcze próbowano ustalić:

1. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń wychowawczych posiada stosowne upoważnienie?*

Z wyjaśnień wniesionych przez Naczelnika Wydziału Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra wynika, iż zadania określone w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w okresie kontrolowanym realizują 23 osoby. Wskazane osoby posiadają stosowne upoważnienia (upoważnienia w aktach kontroli) do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych.

Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika jednostki – do prowadzenia postępowań, wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń lub innych form przyznania świadczeń oraz podpisywania innych pism w wyniku prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, upoważnienia posiadają 3 osoby - Naczelnik oraz 2 pracowników Wydziału Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra (upoważnienia w aktach kontroli).

Zatem 100% osób prowadzących postępowanie w sprawie świadczeń wychowawczych posiada upoważnienie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

2. Zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych dla osób samotnie wychowujących dziecko.

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Czy jednostka kontrolowana przyznawała świadczenia wychowawcze zgodnie z obowiązującymi przepisami?*

Z danych przekazanych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z zakresu świadczenia wychowawczego za sierpień 2019 r. wynika, że w jednostce kontrolowanej w sierpniu br. świadczenie wychowawcze przysługiwało dla 18.939 dzieci. Ogółem w sierpniu br. wypłacono 22.375 świadczeń wychowawczych (w tym 17.298 za bieżący miesiąc) – łącznie na kwotę 11.158.404 zł (w tym należnych za bieżący miesiąc – na kwotę 8.630.895 zł). Nie wypłacono żadnych świadczeń w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na ostatni dzień miesiąca sierpnia wyniósł 175.698 zł.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 33 rodzin pobierających świadczenie wychowawcze (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2019 r., co 398 teczkę z listy osób, którym w sierpniu 2019 r. wypłacono świadczenia wychowawcze. Łącznie osoby te pobierały świadczenie wychowawcze na 36 dzieci, w tym:

- na 1 dziecko, na które świadczenie przyznane było na mocy decyzji administracyjnej wydanej przed zmianą przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która zaczęła obowiązywać od 1 lipca 2019 r.;
- na 35 dzieci, na które świadczenie wychowawcze zostało przyznane na podstawie wniosków złożonych od 1 lipca 2019 r. tj. po zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci dokonanej ustawą z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924)

Stwierdzono, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. ustawy Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

Skontrolowana decyzja (podjęta przed zmianą przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która weszła w życie 1 lipca 2019 r.) oraz informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego (podjęte po 1 lipca 2019 r., tj. po wejściu w życie zmian do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) wydano w oparciu o kompletne wnioski.

Reasumując - Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra przeprowadził postępowania w sprawie przyznania świadczeń wychowawczych z należytą starannością, przyznając świadczenia osobom wychowującym dziecko zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

3. Terminowość przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych.

Kryterium: legalność i rzetelność:

Miernik 1: *Liczba terminowo wydanych informacji w stosunku do liczby informacji skontrolowanych.*

Miernik 2: *Liczba terminowo wypłaconych świadczeń wychowawczych w stosunku do liczby informacji skontrolowanych.*

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 33 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2019 r.), którym w sierpniu br. wypłacono świadczenia wychowawcze.

Świadczenie przyznane na mocy decyzji administracyjnej zostało wypłacone w sierpniu 2019 r. zgodnie z terminem wskazanym w ustawie i w decyzji (do 21-go dnia miesiąca).

Wszystkie skontrolowane informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego rozpatrzone zostały w terminie określonym w przepisach ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2019 r. Wpłaty świadczeń wychowawczych przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków złożonych od 1 lipca 2019 r. nastąpiły zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie i informacjach o przyznaniu świadczenia (do 21-go dnia miesiąca).

4. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Kryterium: legalność i rzetelność.

Miernik 1: *Czy jednostka kontrolowana rzetelnie, prawidłowo i terminowo sporządzała sprawozdania z realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego?*

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie o symbolu SW-G zamieszczone w CAS z danym sporządzanymi na dzień 31 sierpnia 2019 r., z terminem przekazania do wojewody do 10 września 2019 r. Z historii zmian sprawozdania, wynika że Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra przekazał przedmiotowe sprawozdanie za pośrednictwem CAS 10 września 2019 r. o godz. 10:37.

Z danych przedstawionych w sprawozdaniu wynika, iż w sierpniu br. złożono 586 wniosków (w tym 527 złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego) o przyznanie świadczenia wychowawczego. Z wyjaśnień Naczelnika wynika, iż w sprawozdaniu za sierpień 2019 r. wykazane zostały wnioski, które zostały zarejestrowane w skrzynce odbiorczej wniosków 500+ i automatycznie zapisały się w systemie (586 wniosków). Nie są ujęte natomiast wnioski, które wpłynęły papierowo oraz wnioski, które nie zapisały się automatycznie. Z przekazanych informacji wynika, iż w miesiącu sierpniu ogółem przyjęto 2.964 wnioski w tym 1.717 papierowych oraz 1247 elektronicznych.

Do końca sierpnia wydano 5.692 informacje oraz 33 decyzje w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, w tym 1 decyzję odmawiającą prawa do świadczenia oraz 6 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenie.

Liczbę wypłaconych świadczeń wychowawczych – 22.375 (w tym 186 świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego) i kwotę poniesionych wydatków na wypłatę tych świadczeń – 11.158.404 zł (w tym 91.053 zł w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego), wykazanych w analizowanym sprawozdaniu kontrolujący zestawili z przedłożonymi przez Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Zielona Góra z listami wypłat świadczeń wychowawczych. Faktyczna kwota wydatków na świadczenia wyniosła 11.158.403,22 zł, jednak z uwagi na sporządzenie sprawozdania w pełnych złotych w sprawozdaniu wykazano 11.158.404 zł.

Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń wychowawczych, wypłaconych do 31 sierpnia 2019 r. opiewających łącznie na kwotę 11.156.976,56 zł. Różnica między kwotą wykazaną w sprawozdaniu a sumą wynikającą z list wypłat wynosi 1.426,66 zł. W wyjaśnieniu złożonym przez Naczelnika Wydziału podano, że różnica ta wynika z potrącen zrealizowanych z listy świadczeń wychowawczych.

Zatem jednostka terminowo sporządziła sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, nie wskazując jedynie prawidłowej liczby wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczenia wychowawczego
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny z zachowaniem terminowości. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie w prawidłowości sporządzania sprawozdawczości.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli.

W toku kontroli wykazano następujące uchybienia:

Zespół kontrolny po dokonaniu analizy dokumentacji kontrolnej, stwierdził niepoprawnie sporządzone sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez jednostkę zadań związanych z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w postaci wykazania w sprawozdaniu nieprawidłowej liczby wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego, złożonych w miesiącu objętym kontrolą.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- ujmowanie w sprawozdawczości wszystkich wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego złożonych w danym miesiącu, zarówno wniosków złożonych drogą tradycyjną i elektroniczną;
- niezwłoczne zgłoszenie problemów w systemie informatycznym do dostawcy oprogramowania, w celu ich usunięcia.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Wojciech Perczak
Wicewojewoda Lubuski